

УДК 338.48(44+450)

**Плисак А. С., студентка 1 курсу гр. ТЗ-8М, ФБСО
Науковий керівник: к. і. н., доц. кафедри туризму та
готельно-ресторанної справи Любченко В.В.
Державний університет «Житомирська політехніка»**

Збереження історико-культурних пам'яток у Франції та Італії: порівняльний аналіз

Франція та Італія є двома країнами, відомими своїм багатим культурним спадком та унікальними історичними пам'ятками, що потребують особливої уваги у їх збереженні. Як відомо, Франція та Італія входять у першу трійку за своєю кількістю об'єктів Світової Спадщини ЮНЕСКО у світі. З цього логічним виникає питання як їм вдається зберегти свою культурну спадщину та які виклики виникають при їх збереженні. Обидві країни активно застосовують державне регулювання та залучають приватно-державне партнерство, що забезпечує фінансування реставраційних проєктів. Крім того, активно залучають громадськість до процесу збереження, організовуючи волонтерські програми, які дозволяють громадянам брати участь у догляді за пам'ятками. Станом на зараз у Римі, діє масштабна реставраційна програма, присвячена до свята Ватикану. Скориставшись цим святом Рим об'єднав мільярди євро фондів для капітального ремонту застарілої міської інфраструктури, зокрема туристичних об'єктів. Охороною культурної спадщини у Франції займається держава, органи місцевого самоврядування, громадські і міжнародні організації. У своїй діяльності вони регламентуються спеціальним законодавством як суб'єктів права та законодавством у сфері охорони культурної спадщини. Країни також стикаються з низкою викликів, які впливають на збереження історико-культурної спадщини. По-перше, високий потік туристів до знакових пам'яток, призводить до фізичного зношування споруд, перевантаження місцевої інфраструктури та значних витрат на обслуговування та реставрацію, що може надалі втратити їх історичну автентичність. Прикладом, є те, що в новинах Франції, можна постійно побачити, що туристи мають намір зіпсувати найпопулярнішу картину у Луврі, а саме Мону-Лізу. У таких туристичних центрах, як Париж та Рим, необхідно балансувати між збереженням культурної спадщини та потребами міської інфраструктури. В Італії з 2023 року великим круїзним лайнерам заборонили причалювати до порту Венеції та одноденним мандрівникам необхідно сплачувати вхідний збір у розмірі до 10 євро на день. Також у громаді Бауней на Сардинії вирішили суворо регулювати доступ до пляжів. На день виділяють максимальну кількість місць, за які потрібно платити та які треба заздалегідь резервувати. Третім викликом є екологічні загрози, пов'язані з інтенсивним туризмом: наприклад, підвищення рівня викидів, ерозія та забруднення води у прибережних та історичних районах. Зміна клімату загострює проблему – зростає ризик повеней, спеки та природних катаклізмів, що створює додаткові складнощі для збереження культурної спадщини. Італія особливо уразлива у цьому аспекті через Венецію, яка потребує активних заходів для захисту від затоплення. У Франції питання збереження пам'яток у прибережних та гірських регіонах також потребує уваги і додаткових заходів адаптації. Марсель вже запроваджує нові жорсткі обмеження, щоб допомогти врятувати своє узбережжя від надмірного туризму. Регіон відомий своїми приголомшливими «каланками», обрамленими скелями, що приховують крихітні блакитні бухти. Але і він знаходиться під загрозою, оскільки рух тисяч туристів розмиває прибережний ґрунт і загрожує місцевій рослинності. Отже, обидві країни демонструють ефективні приклади залучення ресурсів і регулювання для підтримки та відновлення культурної спадщини, що сприяє їхньому економічному розвитку, культурній ідентичності та міжнародному авторитету. Однак, незважаючи на позитивні заходи, Франція та Італія стикаються з низкою викликів, таких як вплив масового туризму, урбанізація, кліматичні та екологічні загрози, що потребує подальших інноваційних рішень і заходів для збереження унікальної історичної спадщини.

Список використаних джерел:

1. Григоренко М. «Може зіпсувати відпочинок: туристів попередили про масштабні будівельні роботи в Римі» - 2023 - URL: <https://www.unian.ua/tourism/news/chez-veliku-rekonstrukciyu-v-rimi-turisti-ne-mozhut-vidvidati-deyaki-pam-yatki-12696816.html>
2. «Надмірний туризм: від Венеції до Марселя, ось як європейські туристичні точки борються з надмірним туризмом». Euronews – 2024 – URL: www.euronews.com/travel/2022/06/17/overtourism-from-venice-to-marseilles-heres-how-european-travel-hotspots-are-tackling-over;
3. Йонас Мартіні «Боротьба Італії з масовим туризмом» - 2024 - URL: <https://www.dw.com/uk/ak-italia-boretsa-z-masovim-turizmom/a-66482159>